

Kulturdepartementet, 103 33 Stockholm

Långsiktighet och stadga i arbetet framåt – en myndighet för romska frågor (Ds 2019:15) (Ku2019/01349/CSM)

Svenska kyrkan har granskat departementsskrivelsen utifrån sin grundläggande människosyn, ett barnrättsperspektiv och Sveriges internationella åtaganden att respektera, skydda och tillgodose mänskliga rättigheter.

Svenska kyrkans yttrande

Svenska kyrkan välkomnar intentionerna i skrivelsen och delar synen att det behövs kraftfulla insatser för att skapa stabilitet och långsiktighet i arbetet med att främja romers rättigheter. Svenska kyrkan framhåller särskilt vikten av ett starkt fortsatt arbete i form av strategin för romsk inkludering för att verka för inkludering av romer i samhället och mot antiziganism.

Svenska kyrkan noterar att det finns otydligheter i skrivelsen som behöver åtgärdas innan regeringen lägger ett slutligt förslag. Svenska kyrkan kan därför inte tillstyrka skrivelsens förslag i sin nuvarande form. Svenska kyrkans närmare synpunkter framgår nedan.

Svenska kyrkans synpunkter

- Svenska kyrkan vill betona vikten av att förslagen från olika pågående utredningar inom frågor som är nära sammankopplade inom minoritetsområdet samordnas, med syfte att undvika dubbelarbete och spridda, mindre effektfulla insatser. Det är viktigt att erhålla en större tydlighet i roll- samt ansvarsfördelning mellan en framtida myndighet för romska frågor och Språkcentrum för nationella minoritetsspråk; en myndighet för minoritetsfrågor samt en nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige, vars uppdrag tangerar den nu föreslagna myndigheten för romska frågor.
- Svenska kyrkan anser att det är problematiskt att värdmyndigheten som nämns i promemorian som mest lämpad för uppdraget, myndigheten för minoritetsfrågor, inte existerar i nuläget. Det är angeläget att regeringen utformar en tydlig och kraftfull uppföljning av strategin för romsk inkludering som en del av den kommande modellen med uppföljning av minoritetspolitiken. En sådan lösning bör innehålla ett tydligt stöd till kommuner i arbetet med inkludering.

- Regeringen behöver vidare säkerställa att det finns tillräckliga resurser för arbetet med strategin för romsk inkludering. Svenska kyrkan noterar att regeringen i budgeten för 2020 föreslår en drastisk minskning av anslagen, vilket är oroväckande.
- Utredningen har inte belyst betydelsen av religion och trossamfunden för romer, utan endast allmänt lyft civilsamhällets roll. Trossamfunden utgör viktiga arenor i de flesta romers liv och är givna samarbetspartners för en myndighet som i övrigt har i uppdrag att samverka med civilsamhället.
- Slutligen, bedöms utredningen inte tillräckligt ha uppmärksammat romska barn och ungas nuvarande situation, och hur denna grupp ska främjas genom inrättandet av en myndighet för romska frågor mer än att ett ökat deltagande av barn och unga bidrar till inkluderingen i samhället. Utifrån både kristen värdegrund och barnkonventionen (särskilt artiklar 2, 6 och 30) finns en tydlighet gällande barn och ungas rätt att inte blir diskriminerade, rätten till överlevnad och utveckling samt rätten till kultur och språk. Det behövs även en analys av diskriminering och etniska trakasserier i form av antiziganism inom utbildningsväsendet för romska barn och unga samt åtgärder för att komma tillrätta med situationen.

Uppsala den 24 oktober 2019

På kyrkostyrelsens vägnar

Antje Jackelén
Ärkebiskop, ordförande

Gunilla Hallonsten
Avdelningschef